

**МАКСИМ
ГОРЬКИЙ**

VANKILA

Максим Горький
Vankila

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=25203807

Vankila:

Содержание

I	4
II	11
III	17
Конец ознакомительного фрагмента.	21

Maksim Gorky

Vankila

I

... Päivä oli kostean kylmä. Synkät harmaat liikkumattomat pilvet peittivät taivaan, hienoina pisaroina lankesi sade hiljakseen maan pinnalle kietoen kaupungin kadut ohueeseen värähtelevän himmeään sumuverkkoon...

Likaisen märkää katukäytävää ja kylmää hohtavien kosteitten kivitalojen seinävierustaa pitkin kulki hitaasti eteenpäin vahvan poliisiketjun ympäröimänä yhteen sullottu taaja ihmisjoukko kumpaakin sukupuolta. Kulkueen kohdalla tuntui ilma aivan kuin aaltoilevan kansajoukon synnyttämien epäselvien äänien humusta.

Harmaita huolestuneita kasvoja, lujaan puristettuja leukapieliä, synkkiä alasluotuja katseita, joitakuita hajamielisesti hymyileviä, toisia jotka sukevalla leikkipuheella koettavat peittää kovasti loukattua raskasta ja masentunutta voimattomuutensa tuntoa. Aika ajoin kuuluu suuttumuksen tukahdettuja huutoja, mutta ne kajahtavat himmeän epävarmasti, ikäänkuin ihminen ei olisi selvillä siitä – onko nyt juuri sopiva hetki ryhtyä äänekkääseen vastustavaan mielenosoitukseen tai olisiko se ehkä jo liian myöhäistä. —

Poliisien väsyneet kasvot näyttävät huolestuneilta ja suuttuneilta, ainoastaan muutamat heistä seisovat välinpitämättömän jäykkänä ikäänkuin puuäijät ja hienot vesipisarat kiiltävät heidän lakeillaan sekä viikseillään. Mutta kattojen yläpuolia riippuu raskaana harmaa, kylmää kosteutta itseensä imenyt uhkaava taivas lisäten puolestaan vitkaan putoilevilla isoilla märillä lumihöyryleillään tuossa taistelutta voitetussa kansajoukossa jo muutenkin synkän surulliseksi käynyttä mielialaa.

– Aja heidät pihaan! – kiljasi joku käheällä äänellä.

Poliisit alkoivat röyhkeästi työntää masennettua märkää ihmisjoukkoa halkopihan portista sisään. Syntyi kova ahdinko. Ihmiset työntäytyivät kuin lampaat toinen toisensa kylkeen yhä ahtaammalle ja vyöryivät mustana virtana pihalle. Heidän harmistuneet huutonsa kaikuivat yhä kovemmin ja hermostuneemmin; joukosta kuului vihaisia itkun sekaisia kirpeitä ja kimakoita naisääniä...

Iloinen hyväsydäminen roteva ylioppilas ensimmäiseltä kurssilta, Mischa Malinin, kulki keskellä joukkoa katsellen lempeillä sinisillä silmillään sääliväisesti kalpeita vihaisia ja pelokkaita kasvoja. Naisten huudot, hermostunut nauru ja masennettu tyytymätön nurina saivat hänet kokonaan kuohuksiin; raskaasti hengittäen keskellä ahdinkoa, sydän täynnä harmin ja häpeän tunnetta oli hän valmis itkuun purskahtamaan. Työnnellen ihmisiä edestään koetti hän niin pian kuin mahdollista päästä portista sisälle ja piiloutua pihalla

johonkin sopukkaan erilleen kaikista.

... Jonkun pienet hennot kädet tarttuivat lujasti hänen palttonsa hihaan – ja hän huomasi edessään kalpeat kasvot ja suuret kosteat silmät. Nämä – kyyneltenkö vaiko sateen kostuttamat kasvot – kääntyivät suoraan häneen ja heleänpunaiset yhteenpuristetut huulet suonenedon tapaisesti värähdellen alkoivat sopertaa:

– Minä – en mene!.. minä en voi, en tahdo! Hän tyrkkäsi minua... hän ei saa sillä tavoin... sanokaa se hänelle...

Tyttönen ravisteli päätään läähättäen, mustat kiharat hajaantuivat itsepäisesti hänen märille poskilleen ja valkoiselle korkealle otsalleen.

– Kuinka hän uskaltaa! – kiljahti tyttönen yht'äkkiä ja hänen äänensä kohosi yli kaiken ympärillä olevan nielun ja heilauttaen kättään oikasi hän sähköyvin silmin itsensä suoraksi aivan kuin teräsvieteri.

Silloin Mischankin rinnassa leimahti tuli, joka poltti pois kaiken häveliäisyyden ja palavana virtana vyöryili veri hänen suonissaan. Hänen silmänsä pimenivät hetkeksi ja rintansa täyttyi rajulla nuoruuden rohkeudella, Mischa rynnisti eteenpäin, – ja musta väkiliuta hajaantui aivan kuin lika rapakkoon putoavan kiven tieltä... Hän näki edessään pitkäkasvuisen harmaaseen virkapukuun puetun miehen ja kiljasi tälle kovalla kajahtavalla äänellä:

– Teillä ei ole oikeutta lyödä!

– Mi... kuinka! Kuka on lyönyt? – äännähti ärtyneenä käsiään

heilauttaen harmaanuttuinen mies. Väsynyt naama ruskeine viiksineen virnistyi vinoon ja halveksivalla hymyllä laski hän kätensä Mischan olalle lausuen:

– Pyydän, olkaa hyvä... eteenpäin!

Mischa, nähtyään tämän virnistyksen, tunsi sydämessään terävän loukkaavan pistoksen.

– Minä – en mene! – huusi hän raivoissaan. – Me emme mene... emme me ole mikään karjalauma! Riittää jo väkivalta!

Kaikki kauniit mahtavat sanat vapaudesta ja ihmisarvosta, jotka vaan mieleen johtuivat, tulvivat tulivirtana hänen rinnastaan, säihkyivät säkeninä keskellä kansajoukkoa sytyttäen toisissa suuttumusta, toisissa vihaa. Puheensa huumaamana, kuurona kansajoukon kirjavista huudoista joutui hän keskelle ihmispyörrettä kuten kipinä keskelle mustaa savupilveä eikä huomannutkaan milloin ja miten hänet kansajoukosta pois raastettiin – ennenkuin oli ajurin rattailta, matkalla poliisikamariin.

Tiliä tekemättä itsellensäkään kaikesta siitä, mitä oli tapahtunut, aukasi hän silmänsä seljälleen, vetäen ahnaasti ilmaa keuhkoihinsa ja koko ruumiinsa vavahdellessa tunsi hän rintansa täyttyneen terveestä iloisesta liikutuksen tunteesta. – Hänen vieressään istui nuori mustaviiksinen ylipoliisi, jolla oli arpi oikeassa poskessa – ja piteli häntä vyötäisistä. Saattajan kasvot olivat synkät, huulet yhteen puristetut, silmät piirullaan. Katsellen eteenpäin – kosketteli tämä alituisesti poskeansa vasemmalla kädellään.

– Minnekäs te... minua? – kysäsi Mischa hyväntahtoisesti.

– Ppp – poliisikamariin... vastasi läpi hampaittensa ylipoliisi ja hänen kasvonsa värähtivät sairaloisesti.

– Onko teitä – lyöty? – kysyi Mischa osanottavaisesti.

– Hh – hampaita särkee... piru vie! murahdi ylipoliisi tyrkäten samassa nyrkillään ajuria selkään ja hysteerisesti voihkien ärjyi:

– Aja sukkelammin... senkin kirottu!

Ajuri – pieni harmaapäinen ukkorähjä – käänsi häneen rypynuurtamat kasvonsa ja räpyttäen punaisia vetisiä silmiään, vastasi lohduttavasti:

– Ky – yllä me ennätämme, teidän ylhäisyytenne... eihän vankila ole kirkko – ainahan sinne ennättää...

– Ääntele sinä siinä! – sihisi kiukusta ylipoliisi.

Ajuri nyki pelokkaasti ohjaksista ja mutisi hiljaa hevoselleen:

– No, sinä... katsos nyt... mitä sinä nyt siinä?

Kadulla sakeassa tarttuvantahmeassa sumussa vilahteli lakkaamatta sinne tänne hyöriviä ihmishahmoja – näytti siltä kuin he olisivat poikenneet pois tieltä ja äänettöminä tuskallisesti harhailleet milloin minnekin päin tuossa synkänharmaassa kosteassa hämyssä löytämättä kuitenkaan oikeata suuntaa. Hiljaisella jyminällä silloin tällöin vähän kovemmin kolahdellen kulkivat raitiovaunut katua pitkin, pyörien alta välähteli säkenöiviä sinertäviä kipinöitä ja vaunuissa istui ääneti ketä lienekin – liikkumattomia mustia ihmisiä. Katukivillä kuului lakkaamatta väsyttävä hevoskavioitten kapse, ilmestyivät lyhtyjen keltaset tulet, tuikkivat värähdellen –

mitään valaisematta – kunnes taas katosivat kokonaan kylmään liikkumattomaan sumumereen. Ajopelin gummipyörät keikahtelivat kiiruusti kiitäessä epätasaisella kivikadulla ja Mischan rinnassa alkoi tuntua jonkinlaista epämieluisaa väristystä, mutta tämän väristyksen ohella – joka masensi kiihtynyttä mieltä – alkoi hänessä hehkua hiljakseen jalo ja ylpeä itsetietoisuus täytetystä velvollisuudesta.

Poliisiaseman portilla eräs pienehkö olento, paksu ja harmaa kuni sumu, lausui kähisevän sortuneella välinpitämättömällä äänellä:

– Ähä! Vai toitte tuasiise yhen? Ei ole paikkoja – täynn' ovat kaikk'!.. Heidän ylhäisyytensä käskivät – ett' – antaa ajaa suoraa vankilaan...

– Piru periköön... – voihi ähkyen ylipoliisi ja kääntäen tuskan rypistämät kasvonsa Mischaan, lausui moittivalla äänellä:

– Näettekö nyt, herra ylioppilas... miten asiat ovat! – valmiita olette aina puhumaan että kansan puolestahan me!.. ja... ja nyt sairaan ihmisen täytyy teitä kulettaa... välittämättä mistäkään!

Ja jyrkästi kääntyen, kiljasi hän ajurille:

– Hei, sinä! Anna mennä... läänin vankilaan!..

Mischa oli melkein nauruun purskahtamaisillaan, mutta kun ei tahtonut loukata sairasta ihmistä, niin pidätti itsensä ja hetkisen kuluttua huomautti ystävällisesti:

– Jos koettaisitte – kreosootilla...

Ylipoliisi ei ollut kuulevinaankaan, vasta vankilan portilla astuissaan ajopeleistä alas äännähti hän alakuloisesti:

– Olen koittanut kreosootillakin... ei auta!.. Tehkää hyvin!

II

Vankilassakaan ei ollut vapaita paikkoja, ja Mischa pistettiin pieneen suurempia rikosvankeja varten varattuun komeroon. Harmaapäinen, korkeakasvuinen, pitkänaamainen ja suippopartainen vanginvartija, jonka värittömät silmät olivat aivan liikkumattomat, sulki suurella kolinalla paksun likaisen oven ja kyyristyen sen ympyriäiseen aukkoon sanoi, aivan kuin olisi puhutorveen puhunut, matalalla yksitoikkoisella äänellä:

– Jos jotain tarvitaan – kutsukaa, olen tässä...

Ja samassa katosi hän hiljaksen kuin hiiri.

Nuorukainen seurasi häntä uteliain katsein ja ihailien jonkun aikaa omaa tyyneyttään rupesi lähemmin tarkastelemaan komeroa. Se oli pitkä, kapea huone; vasemmalla puolella oven vieressä tunkeutui seinästä sisälle raskas kolmikulman muotoinen uuni ja siihen lujasti kiinnitetty vähän luisu, likainen neljän hengen makuulava. Tämä ylettyi koko seinän pituudelta suureen ruskealla ruostepeittoisella rautaristikolla varustettuun akkunaan asti. Makuulavan ja oikeanpuoleisen seinän välille jäi tilaa noin puolentoista arssinaa ja paitsi makuulavaa – ei tässä likaisessa, synkässä huoneessa muuta ollutkaan. Raskas kivinen holvikaarros, joka täynnä halkeamia laskeutui vasemmalla seinällä melkein makuulavan tasalle, ja tämä kaarros se juuri antoi komerolle eriskummallisen pallonpuolikkaan tapaisen muodon, joka oli keskeltä jaettu

kahtia. Holvin korkeimmalla kohdalla oikeanpuolisen seinän vieressä paloi tomuinen sähkölamppu valaisten lian, tapetuista luteista syntyneitten ruskeitten pilkkujen ja kaikenmoisten piirroksien peittämiä seiniä.

Makuulavan puoleisella seinällä lähellä uunia oli luultavasti jollakin naulalla piirretty suuret määrät numeroita, – joku lienee tällä tavoin yhteen-, kertoma- ja jakolaskulla koettanut lieventää ikävää ja tyhjää yksinäisyyttään... Lähellä akkunaa oli isoilla kirjaimilla piirretty tummaan kuivettuneeseen homeeseen:

"Kaks' on meitä Vjasmalaista
Aika reuhkanräyhkänää,
Mieronkierttäjää,
Kopekan mist' irti saamme
Limpun ostamme, sen jaamme
Ja – hoklennamme."

Mischa naurahti miettiessään, mitähän merkinnee – "hoklennamme?" – Varmaankin se tarkoittaa – ahnaasti syömistä, päätti hän katsellen seinälle säännöttömiin riveihin hauskaasti ripoiteltuja kirjaimia. Ja "kaksi reuhkanräyhkänää" tuntui hänestä olevan kaksi iloista huimapäätä – aina puoleksi nälkäisiä, jotka eivät koskaan sure eivätkä mitään pelkää, kuleksivat iäti kaupungista kaupunkiin, missä vaan sattuu tilaisuus – sieltä "kopekan irti kiskaisevat" ja eleskelevät kuin petolinnut ihmisten keskellä... Mischa luki runosäkeet uudelleen ja tuntiessaan, mitenkä likaiset seinät alkoivat häntä

yhä enemmän huvittaa, purskahti hän äänekkääseen nauruun...

Oven takaa alkoi kuulua askeleita ja kolkko ääni kysyi äkäisesti:

– Mitä te siellä?

Mischa säpsähti, kääntyi katsomaan – ja näki oveen tehdyssä reiässä kylmän liikkumattoman silmän...

– Kutsuitteko?

– En...

– Mitäs te sitten? – kysyi itsepintaisesti silmä.

– En mitään... Minä vaan nauroin, – sanoi Mischa.

Silmä hyppäsi sukkelaan mihin lieneekin ylös, ja käytävästä kuului raukea aivan kuin loukkaantunut ääni:

– Ei täällä naureta...

– Onko se kielletty? – kysäsi Mischa hyväntahtoisesti naurahtaen.

Hänelle ei vastattu. Vankilan pihalta kuului äänekestä melua, jostakin kauempaa käytävästä veden roiskintaa ja viereisessä huoneessa kalisivat kahleet. Kaikki nuo äänet synnyttivät jonkinlaisen yhteisen sekamelskan, jota ei korva ollut ollenkaan halukas kuulemaan. Mischan mieleen juolahti kuva laihasta pitkänaamisesta vankilan virkamiehestä pyöreine värittömine silmineen, harmaine tuuheine kaarevine kulmakarvoineen ja keltaisella ryppyisellä nahalla peitettyine leveine otsineen.

– Fedjka, senkin viheriä elävä! – kirkui kirpeä ääni käytävässä, sen jälkeen kuului naurun hohotusta ja oven ohitse kulki joku raskain juoksuaskelin...

– Hiljaa, pukit! – kaikui ankara äännähdys.

Mischa huokasi ja alkoi lukea seinäkirjoituksia. Holvikaarella, siinä paikassa, johon helposti voi makuulavalla loikoessa kädellä ulettua, oli painokirjaimilla huolellisesti kirjoitettu:

"Tässä on istunut Jakof Ignativ Usov. Joka murhasi vaimons ja Saschka Gryslovan heidän konnuuvens tähden. Tammikuusa se tapahtui. 1900. Laski suolet heilt ulos."

Mischa vavahti uudelleen. Häntä hämmästytti kirjoituksen sisältö – ja vielä enemmän se varmuus, että Usov uskoi täydellisesti olevansa oikeutettu tappamaan ihmisiä.

Hän yritti ajatuksissaan luoda kuvan tästä rauhallisesta murhamiehestä, Usovista, vaan ei löytänyt sille minkäänlaista ihmismuotoa – se ilmeni aina hänelle jonkinlaisena julmana muodottomana pilkkuna, jonka keskellä paloi tasaisesti himmeä veripunainen tuli.

Oven takaa alkoi kuulua raskaita askeleita ja kova ääni kajahti:
Reilaan!

Raudat rämähtivät, ovi aukeni, sisään astui kaksi vanginvartijaa sekä nuorempi päällikön apulainen – pienikasvuinen, tummine terävine kuonoineen ja pelokkaine hiirensilmineen. Hän loi pikaisen sivusilmäyksen Mischan ulkomuotoon ja kääntyi äkkiä ääneti hänestä pois. Toinen, punatukkainen, tukeva möhömahainen vanginvartija lähestyi akkunaa, koetellen kädellään sen rautaristikkoa; toinen, Mischalle jo tuttu pitkäkasvuinen vanhus, seisoi liikahtamatta

oven vieressä katsoen kuolleilla silmillään nuorukaista suoraan kasvoihin. Tämän jalkojen ohitse tulla livahti sisään – aivan kuin pilvenhattara talvisella taivaalla – harmaa rangaistusvangin haamu, heittää pyöräytti makuulavan alle vahvasti tervatun puukiulun ja katosi samalla. Pois läksi virkamiehistökin kovasti jaloillaan kopistellen ja sanomatta Mischalle sanaakaan. Raskas, rautainen ovensalpa rämähteli ja jysähteli, ovi lukittiin suurella pauhulla – ja niin alkoivat virkamiehet astua edemmäksi käytävää pitkin, kulettaen mukanaan kylmän kolkosti kalisevia avaimiaan.

– Reila-han! – kaikui Misan komeroon käheä huuto.

Jostakin kauempaa kuului hyvin pitkä, voitelemattoman ovilokin naukuva nirinä, ovi paukahti kovasti kiinni, ilma tärähti aivan kuin ampumisesta, rautojen kirinää ja kalketta alkoi kuulua uudelleen; täsmällisesti kumahtelivat varmat tahdikkaat askeleet ja Mischa kuuli vielä kerran ankaralla äänellä huudettavan: – Reila-han!..

Nyt seurasi hiljaisuus, tuntui kuin koko vankila olisi kerrassaan kääräistyt mustaan, pehmeään äänenpitävään kankaaseen...

Mischa tunsu ruumiissaan jonkinlaista hammassäryn tapaista kolotusta; mutta tarkemmin ajatellessaan alkoi häntä vähän hävettää mokoma tunne; heilauttaen päätään, työntäen kätensä syvälle housunsa taskuihin ja kovasti vihellellen alkoi hän kävellä pitkin komeronsa lattiaa.

Ovireikään ilmestyi vanginvartijan kuollut silmä ja vanhuksen

kuiva ääni kuului rauhallisena:

– Viheltää ei saa!

– Ei saa? – toisti Mischa seisahtuen.

– Ei... – vastasi päättäväisesti vanginvartija.

– Hyvä... ollaan viheltämättä! – sanoi Mischa hymähtäen ja vähän olkapäitään kohottaen.

Silmä kiilsii himmeästi vielä muutamia sekunteja oven ympyriäisessä reiässä, sitten se alkoi verkalleen kohota ylös. Oven takaa kuului poistuvia pehmeitä askeleita... Viereisestä komerosta, jossa pakkotyöläisiä säilytettiin, kuului epäselvää yksitoikkoista huminaa... aivan kun joku olisi rukoillut – vai lieneekö satuja kertoellut... Mischa meni akkunan luo, tarttui käsillään rautaristikoon, nousi akkunalaudalle, painoi otsansa vasten kylmää ristikkoa sekä alkoi tähystellä syksyisen yön pimeyteen... Yö oli niin synkän pimeä, että jos olisit kätesi pistänyt akkunasta ulos, olisi sekin näyttänyt aivan nokimustalta... Jostakin kauempaa näkyi pieni värähtelevä tuli rohkean iloisesti palaa tuikkivan, mutta ollen yksinäisenä, synkän pimeyden ympäröimänä näytti sekin olevan aivan kuin vankilaan suljettuna...

III

Hievahtamaton hiljaisuus – joka ikäänkuin vartioitsi kaikkia ääniä ja oli valmis säälimättä paljastamaan jokaisen risahduksenkin – vaikutti Mischaan – että hänen ylpeytensä alkoi uudestaan herätä.

... Keskellä satoihiin nousevan ihmisjoukon, ainoastaan hän yksin uskalsi rohkeasti nousta väkivaltaa vastaan!.. Hänen mieleensä johtuivat tytön kosteat silmät – mihin on hän joutunut? Varmaankin ehti hän päästä sieltä pois ja nyt, istuen omassa pienessä kamarissaan, kertoilee ystävilleen mitenkä komea vaaleaverinen ylioppilas vihasta säihkyvin sinisin silmin piti innokkaan puheen – kehoittaen kaikkia taisteluun väkivaltaa vastaan ja kuinka se puhe sytytti kaikkien sydämissä halun taistoon... Ja kuinka tytön kalpeat kasvot nyt hehkuvat innostuksesta...

– Kohtaankohan hänet vielä joskus? kysäsi itsekseen Mischa naurahtaen samalla ajatuksissaan. Äärettömässä korkeudessa mustalla taivaalla välähtelivät pienet tähtöset – niitä vaan oli vaikea nähdä läpi likaisen akkunaruudun. Mischa pisti kätensä akkunaristikon välistä, aukasi ilmareiän – kylmä öinen ilma virtasi hänen kasvoilleen ja koppiin alkoi kuulua vakavien rauhallisten askelten kopinaa.

– Vartija... Vankila... eihän tämä ole ollenkaan raskasta eikä peloittavaa! – arveli Mischa, muistellessaan synkkiä kertomuksia

vankiloista. Heilauttaen päättään lisäksi hän halveksivasti naurahtaen:

– Neurastikkoja...

Hänestä oli hauskaa tunnustaa, että ei vankila ollenkaan lamauttanut, hänen sydämensä sykki kuten ennenkin, säännöllisesti ja levollisesti.

– Jospa kaikki ihmiset yhteisvoimin, rohkeasti kuten minä hyökkäisivät aina sitä vastaan, mikä heidän elämäänsä ahdistaa... – ajatteli Mischa innostuen, – niin varmaankin sellaisen rynnistyksen jälkeen muuttuisi elämä iloiseksi, kauniiksi ja rauhalliseksi... sitten johtui hänelle mieleen hänen kortteerinsa emäntä, – joka piti arvossa hänen yksinkertaista tasaista luonnettaan ja kohteli aina häntä kuten omaa poikaansa. Kyllä kai se tulee kovin pahoille mielin kun kuulee minun vangitsemisestani... Tokkohan se hoksaa lähettää minulle tänne päivällistä, makuu- ja liinavaatteita? Kaikki olen maksanut hänelle kuukaudesta jo edeltäkäsinkin... Kyllä maar se sisarenikin säikähtää ja hänen miehensä tapansa mukaan hieroo kaljua päätänsä sekä huoaten äännähtää:

– Thja? Sehän siitä piti viimein tulla...

Inhoittava ihminen tuo sisareni mies... eikä hän itsekään ole sen parempi. Elävät siellä omassa Kalugassaan, nostavat kolmetuhatta vuodessa palkkaa eivätkä välitä muusta mistään...

Tähdet piiloutuivat sukkelasti kulkevien mustien pilven lohkaraitten taakse ja loistelivat taas uudelleen kylmän taivaan tumman sinisillä palasilla... Silmiään räpäyttämättä katseli

Mischa ylös korkeuteen ja ajatukset seurasivat toinen toistaan – pyörien ympäri hitaassa rinkitanssissa.

– Kyllä tulee hauskaa kertoella vankilan oloista, sitten kun täältä vapaaksi pääsee... arveli hän. – Ehkä kohtaan vielä sen tyttösenkin... Hänen eteensä kuvastuivat uudelleen tytön kalpeat kasvot mustien kiharojen muodostamissa puitteissa surullisen ja suuttuneen näköisenä. Mischalle tuli yht'äkkiä halu kirjoittaa hänelle runo. Puristaen silmänsä kovasti kiinni vaipui hän ajatuksiinsa ja hetken kuluttua kuiskaili haltioissaan:

– "Ristikon lävitse tähtöset katsovat
koppiin, miss' vangittu kahleissa makaa...
Venäjällä – nähkäätte! – tähdetkin tuikkivat
Rautaisen akkunaristikon takaa"...

Nelisäkeinen runo tuntui hänestä kauniilta ja hyvin keksityltä. Iloissaan tästä, hyppäsi hän pois akkunasta, käveli edestakaisin komerossaan ja alkoi ääneensä lausua runoa silloin tällöin innoissaan nauraa hymähtäen:

– "Venäjällä – nähkäätte! – tähdetkin tuikkivat
Rautaisen akkunaristikon takaa!"...

– Ei saa puhella! – kuului hätäinen kuiskaus.

Mischa pysähtyi ja katseli äänetönnä muutamia sekunteja vanginvartijan silmään joka kiiksi keskellä ovea.

– Miksi ei saa? – kysäsi Mischa viimein tahtomattaan

hiljentäen ääntään.

– Se on kielletty! – kuiskasi vanginvartija, – Hillitkää itsenne! – lisäsi hän vieläkin kuiskaamalla.

Mischasta näytti, että vanginvartijan silmä katsoi tällä kertaa tykkänään toisella – tavalla siinä välähti eloa sekä myöskin jonkinlaista naurettavaa pelkoa.

– Minkätähden? – kysyi Mischa hiljaa naurahtaen ja lähestyi samalla ovea. – Eihän sitä kukaan kuule – paitsi te... vai häiritsenkö ehkä teitä?

Kyyristyessään ovele tunsi Mischa lämpimän hengityksen ohella kasvojansa koskettavan omituiset ankarat sanat:

– Mitä te nauratte, herra ylioppilas? Häh!.. Luuletteko, että teidät on tänne nauramaan tuotu?

– Olkaa hyvä, sanokaa... – alkoi Mischa.

Mutta vanginvartijan silmä katosi ja oven takana vallitsi kuolon hiljaisuus. Mischa tirkisti oven pyöreästä reiästä eikä nähnyt käytävän himmeässä hämärässä muuta kuin paksusti keltaisella värillä maalatun vastaisen seinän, siinä mustan jykevän rautaoven suurine lukkoineen ja keskellä ovea – ympyriäisen valoisan aukon...

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.